

Michniów – Mauzoleum Martyrologii Wsi Polskiej w Michniowie

Historia

W Michniowie [pow. skarżyski] znajduje się Mauzoleum Martyrologii Wsi Polskiej. 12-13 lipca 1943 r. w Michniowie miały miejsce dwie brutalne pacyfikacje. Pierwsza była karą za pomoc udzieloną partyzantom. Przeprowadziły ją rano 12 lipca oddziały żandarmerii i policji współdziałające z gestapo z Radomia. Z domów wyprowadzono mężczyzn. Niektórych zastrzelono, większość zawleczono do stodół i tam spalono żywcem. Zginęło **ponad 100 osób, w tym pięcioro dzieci i kilka kobiet**. Wiele gospodarstw zostało ograbionych. Po południu przez wieś przeszedł oddział partyzancki AK pod dowództwem Jana Piwnika „Ponurego” [*Lasy Siekierzyńskie*], do którego należeli mężczyźni pochodzący m.in. z Michniowa. Partyzanci zdecydowali się na akcję odwetową – zatrzymali pociąg na linii kolejowej Kraków–Warszawa i zaatakowali wagony przeznaczone dla Niemców, zabijając ich pasażerów. 13 lipca, w odwecie, oddziały niemieckie po raz drugi otoczyły Michniów. Część mieszkańców zdołała uciec do lasu, pozostali zostali wymordowani. Zginęło **około 100 osób, tym razem głównie kobiety i dzieci**. Wieś doszczętnie ograbiono, następnie spalono i zabroniono jej odbudowy.

Joanna Wawrzyniak

Pamięć

Na terenie mauzoleum znajduje się dwuizbowe muzeum informujące o historii Michniowa i innych pacyfikowanych wsi [część napisów w języku niemieckim]. Do eksponatów należą dokumenty, zdjęcia, relacje świadków. Relacje świadków są także odtwarzane z nagrań. Mauzoleum kojarzy się z gólgotą. Na prawo od budynku muzeum znajduje się zbiorowa mogiła zamordowanych mieszkańców i kaplica, w głębi olbrzymia pieta – matka trzyma w ramionach poległego syna-partyzanta [Wacław Stawecki, 1993], za pomnikiem na wzniesieniu liczne krzyże i kamienie upamiętniające inne pacyfikowane wsie oraz polskie ofiary konfliktu na Wołyniu.

Joanna Wawrzyniak

Informacje praktyczne

Michniów – Mauzoleum Martyrologii Wsi Polskiej w Michniowie

Dojazd: Michniów leży przy drodze lokalnej nr 751, odchodzącej od trasy międzynarodowej E77 w Suchedniowie, ok. 15 km na południe od Skarżyska-Kamiennej; dojazd koleją do nieodległego Ostojowa: rozkłady jazdy dostępne na stronie www.pkp.pl

Mauzoleum Martyrologii Wsi Polskiej, Michniów 38

tel. +48 41 254 51 62

<http://www.martyrologiawspolskich.pl/>

mauzoleum@mwk.com.pl

Czynne: styczeń-kwiecień: poniedziałek-piątek: 08.00-16.00; maj-wrzesień: poniedziałek-niedziela: 08.00-16.00; październik-grudzień: poniedziałek-piątek: 08.00-16.00.

Wstęp: bezpłatny.

Galeria

Mauzoleum Martyrologii Wsi Polskiej w Michniowie - fragment wystawy

Mauzoleum Martyrologii Wsi Polskiej w Michniowie - zbiorowy grób pomordowanych w Michniowie

Mauzoleum Martyrologii Wsi Polskiej w Michniowie - zbiorowy grób pomordowanych w Michniowie

Mauzoleum Martyrologii Wsi Polskiej w Michniowie - fragment wystawy

Mauzoleum Martyrologii Wsi Polskiej w Michniowie - fragment wystawy

Mauzoleum Martyrologii Wsi Polskiej w Michniowie - fragment wystawy

Mauzoleum Martyrologii Wsi Polskiej w Michniowie - fragment wystawy